

T.C.
TÜRKİYE İSTATİSTİK KURUMU BAŞKANLIĞI

18/12/2018

TUTANAK

Konu :Resmi İstatistik Programı (RİP) 2017-2021 Dönemi - Uluslararası Göç İstatistikleri Çalışma Grubu Toplantısı

Yer : Eğitim Merkezi Toplantı Salonu

Tarih/Saat : 07.12.2018 / 10:00

Amaç :

“Resmi İstatistik Programı (RİP) 2017-2021” kapsamında “göç hareketliliğini, göçün yönünü, göç etme nedenlerini ve göç eden nüfusun sosyal ve ekonomik niteliklerine ilişkin istatistikleri ve bunlara ilişkin göstergeleri üretmek, analiz etmek, değerlendirmek ve yayıma hazır hale getirmek” görev tanımı altında uluslararası göç istatistiklerine yönelik tamamlanan, devam eden ve gerçekleştirilmesi planlanan çalışmalar hakkında ilgili kurumları bilgilendirmek ve görüş alışverişinde bulunmaktır.

Gündem :

Toplantıyla, 2017-2021 dönemi RİPkapsamında uluslararası göç istatistiklerine ilişkin resmi istatistiklerin üretimine ve yayımına yönelik temel ilkeler ile standartların ilgili kurum ve kuruluşlar ile işbirliği içinde güncellenmesi ve bir yol haritasının oluşturulması amaçlanmıştır.

Toplantının gündemi:

1. 2017-2021 RİP dönemi Uluslararası Göç İstatistikleribaşlığı altında:
 - RİP hakkında genel bilgilendirme
 - Alt konu başlıkları detayında sorumlu ve ilgili kurum ve kuruluşlar,
 - Mevcut durum (veri kaynakları, stok nüfus, göçe yönelik değişken ve temel tanımlar)
 - İç ve dış göç istatistikleri (sorun alanları, veri kaynakları, varsayımlar ve sonuçlar)
 - Diğer çalışmalar, hedeflenenler ve planlananlar (göç etme nedeni bilgisi, 2021 Nüfus ve Konut Sayımı, mevcut kayıtların iyileştirilmesi ve ilişkilendirilmesi için kurumlar arası işbirliği)

Görüşülen konular:

Toplantı içeriğinde bahsi geçen konular ve sorunlar şunlardır:

1. TÜİK Demografi İstatistikleri Daire Başkanı (DEİD) Dr. Şebnem BEŞE CANPOLAT tarafından yapılan açılış konuşmasında, 2017-2021 dönemi RİP çalışmaları kapsamında düzenlenen çalışma grubu toplantılarının amacı dile getirilmiştir.Bu

T.C.
TÜRKİYE İSTATİSTİK KURUMU BAŞKANLIĞI

kapsamda, “kullanıcı odaklı istatistik üretimi hedefi altında idari kayıtlarının geliştirilmesi ve kullanımının yaygınlaştırılması” ilkesi altında çalışmalar yürütüldüğünü vurgulamıştır.

2. Toplantının devamında DEİD Nüfus ve Göç İstatistikleri Grubu (NGİG) Grup Sorumlusu Sn. Metin AYTAÇ gündem maddeleri çerçevesinde bir sunum gerçekleştirmiştir. Sunum ile eş zamanlı olarak aşağıdaki konulara değinilmiştir:
 - a) Sn. AYTAÇ tarafından stok yabancı nüfus olarak:
 - İkamet veya çalışma izni alarak Adrese Dayalı Nüfus Kayıt Sistemi'nde (ADNKS) kayıtlı olan,
 - En az üç aylık alınmış ikamet veya çalışma izni veya izin yerine geçen belgesi referans tarihinde devam eden,
 - İzinle Türkiye Cumhuriyeti vatandaşlığından çıkan ve adres beyanında bulunmak suretiyle ülkede ikamet eden kişilerin kapsandığını belirtmiştir.
 - b) Nüfus ve Vatandaşlık İşleri Genel Müdürlüğü temsilcisi Sn. USLU tarafından yıllık ADNKS nüfusuna dâhil edilmeyen Geçici Koruma altındaki yabancıların ayırt edilme yöntemi hakkında bilgi talep edilmiştir. Sn. CANPOLAT yanıt olarak, ikamet ve çalışma izin kayıtları kullanılarak söz konusu nüfus grubunun tespit edildiğini belirtmiştir.
 - c) Sn. CANPOLAT, içe ve dışa göç istatistiklerinin 2018 yılında idari kayıtlara dayalı olarak üretildiğini dile getirmiş ve bu süreçte başta ADNKS, ikamet/çalışma izin kayıtları, doğum ve ölüm kayıtları, yabancılar kütüğü gibi birçok idari kaydın kullanıldığının altını çizmiştir. Sn. AYTAÇ ise ek olarak, çalışmada göç etme potansiyeline sahip kayıtlar belirlendikten sonra detaylı analizler yapıldığını ve T.C. vatandaşları için aile ilişkilerinin de bu analizlerde değerlendirmeye alındığını vurgulamıştır.
 - d) Birleşmiş Milletler Mülteciler Yüksek Komiserliği temsilcisi Sn. ÇELİK, yurt dışından Türkiye'ye göç eden nüfusun statüsüne ilişkin bilgi üretilme durumunu irdelenmiştir. Sn. AYTAÇ, göç eden nüfusun göç etme nedeni (iş arama/bulma, eğitim, insani vb.) bilgisinin üretilmesi çalışmalarının devam ettiğini ve veri kaynağı olan İçişleri Bakanlığı Göç İdaresi Genel Müdürlüğü (GİGM) ile işbirliği içinde bu bilginin üretilmesi halinde söz konusu talebin karşılanabileceğini belirtmiştir.
 - e) Sn. AYTAÇ, içe ve dışa göç istatistikleri kapsamında özellikle dışa göç eden nüfusun eğitim durumu bilgisinin sıkça talep edildiğini ve hali hâzırda mevcut olmayan bu bilgi için çalışmalara devam edildiğini dile getirmiştir. Öte yandan, özellikle yurt dışı temsilciliklerinde gerçekleştirilen işlemler sırasında yurt dışında yaşayan vatandaşlarımızdan eğitim durumu bilgisinin alınmasının süreci hızlandıracağına dikkat çekmiştir.
 - f) Uluslararası Göç Örgütü temsilcisi Sn. KARAPINAR, yabancı nüfus istatistikleri kapsamında “çalışma izni muafiyeti”ne sahip yabancıların değerlendirilme durumu hakkında bilgi talep etmiştir. Söz konusu nüfus grubunun büyüklüğünün en az çalışma izni sahipleri kadar olduğunun altını çizmiştir. Sn. AYTAÇ yanıt olarak, bu nüfusun adres beyanında bulunması halinde yıllık nüfus istatistiklerine dâhil edildiğini dile getirmiştir.

T.C.
TÜRKİYE İSTATİSTİK KURUMU BAŞKANLIĞI

- g) Uluslararası İşgücü Genel Müdürlüğü temsilcisi Sn. DUMAN, adres beyanında bulunan kısa süreli göçmenlerin (mevsimlik veya günübirlikçi işçiler vb.) göç akış istatistiklerinde yer alıp almadığı hakkında bilgi talep etmiştir. Bu doğrultuda Sn. AYTAÇ, göç akış istatistikleri hesaplanırken bir önceki ADNKS ile son yılın ADNKS'nin baz alındığını ve bir yabancı'nın akış istatistiklerinde yer alması için bu iki yıldan birinde ADNKS'de yer alması gerektiğini belirtmiştir.
- h) Sn. CANPOLAT, yurt dışına çıkanyabancılar için bir bildirim sisteminin olması gerektiğini vurgulamış ve özellikle bu konuda yaptırım ya da teşviklerin (vergilendirmenin devam etmesi gibi) işleme konulabileceğini dile getirmiştir.
- i) Hacettepe Üniversitesi Nüfus Etütleri Enstitüsü temsilcisi Doç. Dr. ERYURT, içe ve dışa göç istatistikleri kapsamında sunulan bilgilerin çok değerli olduğunu vurgulamış; söz konusu bilgilerin meslek, eğitim durumu ve ebeveynlerin doğum yeri gibi bilgilerle zenginleştirilebileceğini belirtmiştir. Üretilen bu bilgilerle göçmenlerin sosyo-ekonomik düzeylerine ve birinci/ikinci nesil göçmenlere ilişkin analizler yapılabilmesini aktarmıştır.

Sn. ERYURT ayrıca, TÜİK koordinasyonunda "Uluslararası Göç İstatistikleri Portalı" oluşturulabileceğini ve böylelikle ilgili kurumlar ile işbirliği içinde uluslararası göçe ilişkin tüm istatistiklerin (ikamet/çalışma izinleri, stok ve akış göç istatistikleri, yurtdışında yaşayan Türk vatandaşları, mülteci, şartlı mülteci istatistikleri vb.) tek merkezden standart bir şekilde sunulabileceğinin altını çizmiştir.

Sn. CANPOLAT cevaben, Türkiye istatistik sisteminin güçlendirilmesi kapsamında böyle bir projelendirme çalışması yapılabileceğini dile getirmiştir.

- j) Uluslararası Göç Örgütü temsilcisi Sn. KARAPINAR, 5-7 Aralık 2018 tarihlerinde Fas'ın Marakeş kentinde gerçekleştirilen ve Türkiye'nin de üst düzey katılım sağladığı 11. Küresel Göç ve Kalkınma Forumu hakkında katılımcıları bilgilendirmiştir. Söz konusu forumda göç sorunları ve bunun kalkınmayla olan ilişkilerinin ele alınacağını ve sorunların çözümüne yönelik bir mutabakat oluşturulmasının planlandığını belirtmiştir.

Sn. KARAPINAR, Birleşmiş Milletler Sürdürülebilir Kalkınma Hedefleri kapsamında 10 nolu hedefin altında 10.7. numaralı "Planlı ve iyi yönetilen göç politikalarının uygulanmasıyla insanların muntazam, güvenli, düzenli ve sorumlu bir biçimde göç etmesi ve yer değiştirmelerinin kolaylaştırılması" alt hedefinin yer aldığını vurgulamıştır. Bu hedefin altında etkin veri yönetimi ve paylaşımına dikkat çekildiğini dile getirmiştir. Sn. KARAPINAR, bu manada göçe ilişkin ulusal göstergelerin TÜİK koordinasyonunda yürütülmesinin oldukça önemli olduğunun altını çizmiştir.

- k) Yurtdışı Türkler ve Akraba Topluluklar Başkanlığı temsilcisi Sn. TÜRKOĞLU, Başkanlık tarafından tutulan uluslararası öğrenci kayıtları hakkında bilgi vermiştir. Bunun yanında, çalışma grubu toplantılarına kamu adına yurt dışıyla bağlantılı faaliyet gösteren Diyanet İşleri Başkanlığı, Yunus Emre Enstitüsü, Türkiye Maarif Vakfı ile Türk İşbirliği ve Koordinasyon Başkanlığı Ajansı (TİKA) gibi ilgili kurum ve kuruluşlarının da davet edilmesinin faydalı olacağını belirtmiştir.
- l) Toplantının son kısmında Genelkurmay Başkanlığı Kara Kuvvetleri Komutanlığı temsilcisi Sn. YÜREKLİ, komutanlık bünyesinde yasadışı göçe yönelik yürütülen faaliyetler hakkında katılımcıları bilgilendirmiştir. Ayrıca, Kara Kuvvetleri Komutanlığı olarak yasadışı göçe ilişkin istatistik yayımlamadıklarını;

T.C.
TÜRKİYE İSTATİSTİK KURUMU BAŞKANLIĞI

İstatistiklerden Göç İdaresi Genel Müdürlüğü'nün sorumlu olduğunu belirtmiştir. Son olarak, sınır yönetimi alanında İller İdaresi Genel Müdürlüğü tarafından yürütülen Ulusal Koordinasyon ve Ortak Risk Analiz Merkezi (UKORAM) Kurulması Projesi'nin yakından takip edilmesi gerektiğini dile getirmiştir.

Alınan kararlar:

1. Türkiye İstatistik sisteminin güçlendirilmesi kapsamında TÜİK koordinasyonunda ulusal bir "Uluslararası Göç İstatistikleri Portalı"nın muhtemel bir projelendirme ile oluşturulabilme durumunun araştırılmasına,
2. Kültür ve Turizm Bakanlığı Yurtdışı Türkler ve Akraba Topluluklar Başkanlığı tarafından tutulan Türkiye'de eğitim gören ve eğitimini tamamlamış uluslararası öğrencilere ait kayıtların yıllık ADNKS ve uluslararası göç İstatistiklerine yardımcı kaynak olarak TÜİK tarafından alınmasına,
3. 2017-2021 dönemi RİP kapsamında paydaş ve ilgili kurumlar ile TÜİK arasındaki bilgi paylaşımının geliştirilmesine ve Uluslararası Göç İstatistiklerine yönelik çalışmaların işbirliği içinde yürütülmesine,
4. Bir sonraki toplantının 2019 yılı içerisinde gerçekleştirilmesine karar verilmiştir.

EKLER:

Ek-1: Katılımcı Listesi

Ek-2: "Resmi İstatistik Programı (RİP) 2017-2021 Dönemi-Uluslararası Göç İstatistikleri" Sunumu

T.C.
TÜRKİYE İSTATİSTİK KURUMU BAŞKANLIĞI

Ek-1: Katılımcı Listesi

Adı-Soyadı	Kurumu	Görevi-Unvanı	E-posta Adresi
Dr. Şebnem BEŞE CANPOLAT	TÜİK	DEİD/Daire Başkanı	sebnem.canpolat@tuik.gov.tr
Metin AYTAÇ	TÜİK	NGİG/Grup Sorumlusu	metin.aytac@tuik.gov.tr
Ömer Sefa USLU	NVİGM	V.H.K.İ.	o.sefa.uslu@icisleri.gov.tr
Ege MUTLU	NVİGM	Şef (İstatistikçi)	ege.mutlu@nvi.gov.tr
Özlem YILDIRIM	NVİGM	V.H.K.İ.	ozlem.yildirim@nvi.gov.tr
Dr. Ayşe ABBASOĞLU ÖZGÖREN	HÜNEE	Öğretim Üyesi	ayse.ozgoren@hacettepe.edu.tr
Doç. Dr. Mehmet Ali ERYURT	HÜNEE	Öğretim Üyesi	maeryurt@hacettepe.edu.tr
Alanur YAZICI	AFAD	Uzman	alanur.yazici@afad.gov.tr
Fikret DUMAN	UİGM	Uzman Yardımcısı	fikret.duman@ailevecalisma.gov.tr
Gülşen ÜNAL	UİGM	İstatistikçi	gulsen.unal@ailevecalisma.gov.tr
Zeliha AKTAR	SGK	İstatistikçi	zaktar@sgk.gov.tr
Esra KAYI	Uluslararası Göç Örgütü	Program Asistanı	ekayi@iom.int
Yelda DEVLET KARAPINAR	Uluslararası Göç Örgütü	Program Koordinatörü	ydevlet@iom.int
Doç. Dr. Ali BERKER	Hacettepe Üniversitesi	Öğretim Üyesi	berkera@gmail.com
Sevinç Ebru TEMEL	YTB	Uzman	sevinc.temel@ytb.gov.tr
Hakan TÜRKÖĞLU	YTB	Memur	hakan.turkoglu@ytb.gov.tr
Hüseyin YÜREKLİ	Kara Kuvvetleri Komutanlığı	Şube Müdürü	hyurekli@kkk.tsk.tr
Şerif ÖZAVCI	EGM	Büro Memuru	serif.ozavci@egm.gov.tr
Yunus Emre ÖZER	EGM	Komiser Yardımcısı	yunusemre.ozer3@egm.gov.tr
Murat ALTINSOY	Strateji Bütçe Başkanlığı	Uzman	murat.altinsoy@sbb.gov.tr
Akın SARI	Ticaret Bakanlığı	Şube Müdürü	sariak@ticaret.gov.tr
Kübra ÇAVDAR	Ticaret Bakanlığı	Uzman Yardımcısı	cavdark@ticaret.gov.tr
Recep Serhat SARU	Ticaret Bakanlığı	Uzman	sarus@ticaret.gov.tr
Sevim ŞAYLAN	YÖK	İstatistikçi	sevimsaylan@yok.gov.tr
Onur DALDABAN	Genelkurmay Başkanlığı	Sivil Askeri İşbirliği Subayı	dunal@tsk.tr
Duygu ŞENER	BMMYK	Mülteci Statü Belirleme Uzmanı	sener@unhcr.org
Orçun ÇELİK	BMMYK	Kayıt Müdür Yardımcısı	celiko@unhcr.org
Vincent RICOUART	BMMYK	Veri İşleme Müdürü	ricouart@unhcr.org
Dilek GÜDER	TÜİK	Hayati İstatistikler Grup Sorumlusu	dilek.guder@tuik.gov.tr

T.C.
TÜRKİYE İSTATİSTİK KURUMU BAŞKANLIĞI

İdris BEYAZİT	TÜİK	Uzman	idris.beyazit@tuik.gov.tr
Neriman Can ERGAN	TÜİK	NGİG/Uzman	neriman.can@tuik.gov.tr
Ş. Dilek YILMAZ	TÜİK	NGİG/İstatistikçi	dilek.yilmaz@tuik.gov.tr
Alper ACAR	TÜİK	NGİG/Uzman Yardımcısı	alper.acar@tuik.gov.tr

(Katılımcı listesinin aslı Ek-1'de bulunmaktadır.)